

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	7
WSTĘP	11
I. NAZWISKO ATRYBUTEM CZŁOWIEKA	23
1. Nazwisko jako element języka	23
2. Systemy nazewnicze	25
3. System dwunazwowy a powstanie nazwiska	30
4. Funkcje drugiej nazwy osobowej	37
5. Podsumowanie	66
II. KSZTAŁTOWANIE SIĘ NAZWISKA JAKO INSTYTUCJI PRAWNEJ	68
1. Stabilność nazwy w rodzinie	70
2. Określenie zasad nabywania nazwiska	73
3. Powszechność nazwiska i konieczność jego posiadania	76
4. Zakaz zmiany nazwiska i reguły dopuszczające wyjątki	80
5. Niezmiennność formy nazwiska	91
6. Podsumowanie	102
III. NAZWISKO DZIECKA ZRODZONEGO W MAŁŻEŃSTWIE	105
1. Próby kodyfikacji prawa w Rzeczypospolitej w okresie oświecenia	105
2. Systemy państw zaborczych	111
a) Prawo pruskie i niemieckie	111
b) Prawo austriackie	125
c) Prawo w Księstwie Warszawskim i w Królestwie Polskim	128
d) Prawo rosyjskie na terenach dawnej Rzeczypospolitej	139
3. Ewolucja prawa polskiego	141
a) Próby unifikacji prawa rodzinnego w okresie II Rzeczypospolitej	141
b) Prawo rodzinne po 1945 roku	146
c) Kodeks rodzinny i opiekuńczy	149
d) Nowelizacje Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego	154
4. Podsumowanie	180
IV. NAZWISKO DZIECKA POZAMAŁŻEŃSKIEGO	184
1. Wykluczenie dziecka z rodziny ojca w Polsce przedrozbiorowej	184
2. Prawo pruskie i niemieckie	188
3. Prawo austriackie	202
4. Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie i terytoria wcielone do Imperium Rosyjskiego	208
5. Projekty prawa rodzinnego z okresu II Rzeczypospolitej	216

6. Powojenne modele uzyskiwania nazwiska	218
7. Podsumowanie	223
V. NADANIE STATUSU DZIECKA Z MAŁŻEŃSTWA A KWESTIA NAZWISKA	226
1. Zmiany sposobów uznawania dziecka za zrodzone z małżeństwa	226
2. Uprawnienie dziecka w wyniku późniejszego zawarcia małżeństwa przez rodziców	235
3. <i>Legitimatio per rescriptum principis</i>	260
4. Uprawnienie dziecka narzeczonych	271
5. Legitymacja poprzez uznanie dziecka	274
6. Zmiana statusu matki w wyroku sądowym	275
7. Orzeczenie nieważności małżeństwa	276
8. Podsumowanie	285
VI. WPŁYW UZNANIA NA NAZWISKO DZIECKA	290
1. Powstanie prawnej więzi między dzieckiem a rodzicami biologicznymi	290
2. Skutki uznania: stan cywilny a powinność moralna	291
3. Nazwisko konsekwencją uznania	302
4. Wybór nazwiska przez rodziców	319
5. Podsumowanie	324
VII. SĄDOWE USTALENIE POCHODZENIA JAKO PODSTAWA UZYSKANIA NAZWISKA	329
1. Możliwość poszukiwania macierzyństwa	329
2. Ustalenie pochodzenia dziecka bez możliwości nadania nazwiska	332
3. Nadanie nazwiska po ustaleniu ojcostwa	338
4. Podsumowanie	358
VIII. INNE SPOSOBY UZYSKANIA NAZWISKA	362
1. Nazwisko dziecka niezależne od pozostawania rodziców w związku małżeńskim	362
2. Nadanie dziecku nazwiska małżonka rodzica	371
a) Prawo niemieckie i austriackie	371
b) Recepcja rozwiązań niemieckich w prawie polskim	377
c) Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z 2008 roku	385
3. Nadanie nazwiska dziecku nieznanych rodziców	388
4. Podsumowanie	407
ZAKOŃCZENIE	414
BIBLIOGRAFIA	427
INDEKS OSÓB	457
THE SURNAME OF A CHILD. EVOLUTION OF THE MANNER OF INDICATING RELATIONSHIPS IN FAMILY LAW (Summary)	469